

Mgr. Ing. Peter Talán
Kuzmányho 25
040 01 Košice 1

odoslané na email: petertalan@yahoo.com

Váš list číslo/zo dňa
email/26.04.2017

Naše číslo
04049/2017/KÚ/OLP-002

Vybavuje
odbor legislatívy a práva,
kl. 2448

Bratislava
11. 05. 2017

Vec

Odpoveď na: Žiadosť o stanovisko

Národnému bezpečnostnému úradu (ďalej len „úrad“) bola doručená Vaša žiadosť o stanovisko vo veci vykonávania bezpečnostných previerok.

K predmetnej žiadosti Vám uvádzame nasledovné:

Podľa § 2 písm. f) zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 215/2004 Z. z.“) je oprávnenou osobou právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá je určená na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami alebo ktorej oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami vzniklo zo zákona.

Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z. oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami pre stupne utajenia Prísne tajné, Tajné, Dôverné alebo Vyhradené môže vzniknúť, ak tento zákon neustanovuje inak, iba navrhovanej osobe, ktorá

- a) je občanom Slovenskej republiky,
- b) má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
- c) dovŕšila ustanovený vek,
- d) súhlasí, aby bola oprávnená oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami a s vykonaním bezpečnostnej previerky,
- e) je bezúhonná,
- f) svojím správaním zaručuje, že zabezpečí ochranu utajovaných skutočností,
- g) je bezpečnostne spoľahlivá,
- h) má platné osvedčenie úradu, podľa ktorého sa môže oboznamovať s utajovanými skutočnosťami stupňa Prísne tajné, Tajné alebo Dôverné,
- i) je na to určená,
- j) podpíše vyhlásenie o mlčanlivosti.

Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z. navrhovaná osoba musí spĺňať predpoklady na vznik oprávnenia podľa odseku 1 po celú dobu platnosti osvedčenia podľa § 28 alebo určenia podľa § 31.

Podľa § 10 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z. z. navrhovaná osoba, ktorá sa má oboznamovať s utajovanými skutočnosťami stupňa utajenia Vyhradené musí spĺňať predpoklady na vznik oprávnenia podľa odseku 1 okrem písmena h) a musí byť určená podľa § 31 ods. 1 a 2.

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z. oprávnenou osobou s osobitným postavením podľa tohto zákona je v rozsahu svojej funkcie

- a) prezident Slovenskej republiky,
- b) člen vlády Slovenskej republiky,
- c) sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky,
- d) predseda a podpredsedovia Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky,
- e) sudca,
- f) člen súdnej rady v súvislosti s rozhodovaním o splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti.

Podľa § 34 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z. osoby uvedené v odseku 1 sa stávajú oprávnenou osobou po zvolení alebo vymenovaní do funkcie, alebo po zložení predpísaného sľubu, ak sa tento sľub vyžaduje podľa osobitných predpisov.

V kontexte Vašej žiadosti a v nadväznosti na vyššie uvedené normatívne ustanovenia Vám zároveň k jednotlivým otázkam Vám uvádzame nasledovné:

K otázke č. 1: „Musí mať riaditeľ Najvyššieho kontrolného úradu v zmysle platnej legislatívy bezpečnostnú previerku, ak sa chce oboznamovať s utajovanými skutočnosťami so stupňom utajenia prísne tajné, tajné, dôverné?“

V súlade s § 34 ods. 1 písm. d) zákona č. 215/2004 Z. z. má predseda (nesprávne uvedený pojem „riaditeľ“) Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky postavenie oprávnenej osoby s osobitným postavením. Podľa § 34 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z. sa predseda Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky stáva oprávnenou osobou dňom zvolenia do funkcie (§ 8 zákona č. 10/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov).

Vzhľadom k uvedenému predseda Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky pri výkone svojej funkcie nemusí byť držiteľom platného osvedčenia úradu na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami stupňa Prísne tajné, Tajné alebo Dôverné.

K otázke č. 2: „Musí mať generálny prokurátor v zmysle platnej legislatívy bezpečnostnú previerku, ak sa chce oboznamovať s utajovanými skutočnosťami so stupňom utajenia prísne tajné, tajné, dôverné?“

K otázke č. 3: „Musí mať guvernér Národnej banky Slovenska v zmysle platnej legislatívy bezpečnostnú previerku, ak sa chce oboznamovať s utajovanými skutočnosťami so stupňom utajenia prísne tajné, tajné, dôverné?“

K otázke č. 4: „Musí mať ombudsman SR v zmysle platnej legislatívy bezpečnostnú previerku, ak sa chce oboznamovať s utajovanými skutočnosťami so stupňom utajenia prísne tajné, tajné, dôverné?“

K otázke č. 5: „Musí mať člen Bankovej rady v zmysle platnej legislatívy bezpečnostnú previerku, ak sa chce oboznamovať s utajovanými skutočnosťami so stupňom utajenia prísne tajné, tajné, dôverné?“

Vzhľadom k tomu, že generálny prokurátor, guvernér Národnej banky Slovenska, ombudsman Slovenskej republiky a ani člen Bankovej rady nie sú oprávnenými osobami s osobitným postavením v zmysle § 34 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z., musia spĺňať všetky predpoklady na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami podľa § 10 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z., pričom jedným z predpokladov je práve platné osvedčenie úradu na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami stupňa Prísne tajné, Tajné alebo Dôverné.

K otázke č. 6: „Musia mať členovia vlády SR v zmysle platnej legislatívy bezpečnostnú previerku, ak sa chcú oboznamovať s utajovanými skutočnosťami so stupňom utajenia prísne tajné, tajné, dôverné?“

V súlade s § 34 ods. 1 písm. b) zákona č. 215/2004 Z. z. má člen vlády Slovenskej republiky postavenie oprávnenej osoby s osobitným postavením. Podľa § 34 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z. sa člen vlády Slovenskej republiky stáva oprávnenou osobou dňom vymenovania do funkcie (čl. 110 a čl. 111 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky). Vzhľadom k uvedenému člen vlády Slovenskej republiky pri výkone svojej funkcie nemusí držiteľom platného osvedčenia úradu na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami stupňa Prísne tajné, Tajné alebo Dôverné.

K otázke č. 7: „Musí mať veľvyslanec SR v zmysle platnej legislatívy bezpečnostnú previerku, ak sa chce oboznamovať s utajovanými skutočnosťami so stupňom utajenia prísne tajné, tajné, dôverné?“

Vzhľadom k tomu, že veľvyslanec Slovenskej republiky nie je oprávnenou osobou s osobitným postavením v zmysle § 34 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z., musí spĺňať všetky predpoklady na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami podľa § 10 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z., pričom jedným z predpokladov je práve platné osvedčenie úradu na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami stupňa Prísne tajné, Tajné alebo Dôverné, ak sa pre túto konkrétnu funkciu v podmienkach Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky vyžaduje oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami príslušného stupňa utajenia (bližšie § 8 ods. 2 písm. d) zákona č. 215/2004 Z. z.).

Na záver upozorňujeme, že metodické usmernenie úradu nepredstavuje právne záväzný výklad zákona č. 215/2004 Z. z., ani individuálny správny akt s konštitutívnymi účinkami.

S pozdravom

pplk. JUDr. Dušan Šnirc
riaditeľ